

УДК 808.1

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/54-2-38>

Антоніна ПАК,
orcid.org/0000-0001-9298-3697
PhD (доктор філософії),
старший викладач кафедри західних та східних мов та методики їх навчання
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
(Одеса, Україна) uztonya@hanmail.net

СПЕЦИФІКА РОЗВИТКУ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ З КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ

У статті розкривається роль, пізнавальні можливості та особливості розвитку лінгвокраїнознавчої компетенції у процесі підготовки фахівців з викладання корейської мови. Лінгвокраїнознавча компетенція поєднує у собі мовні практики, культурний базис та історичні контексти у яких виникла певна мова. Завдяки чому у процесі викладання мови виникає певний синергетичний ефект суттєво підсилюючий ефективності діяльності викладачів мови. Стосовно підготовки викладачів корейської мови та відповідного культурного простору й історичних контекстів це має особливе значення, тому що існують суттєві відмінності у бутті західної та південної культури тощо. У статті відповідно визначаються базові лінгвокраїнознавчі компетенції, необхідні викладачам корейської мови. До них, перш за все, відноситься розуміння філософії та історії корейської культури у поєднанні з головними віхами розвитку мовного простору корейської мови. Тому підготовка педагогічних кадрів, викладаючи корейську мову, відповідно до лінгвокраїнознавчої компетенції повинна носити комплексний та доцільний характер.

Розвиток лінгвокраїнознавчої компетенції надає можливості здійсненню вивчення мовних одиниць, які найбільш репрезентативна відображають національні особливості культури, у просторі якої існує певна мова. При пізнанні та викладанні корейської мови особливе значення мають розкриття реалій тобто позначень предметів та явищ, які характерні безпосередньо для корейської культури та відсутні в інших, конотативної лексики, тобто слів, що збігаються за основним значенням, але відмінні за культурно-історичними асоціаціями, фонова лексика, яка відображає позначення предметів і явищ, що мають аналоги в порівняних культурах, за національними особливостями функціонування, форми та призначення тих чи інших предметів.

У матеріалі статті наводяться конкретні пропозиції щодо забезпечення такої підготовки.

Ключові слова: лінгвокраїнознавча компетенція, мовні практики, фонові знання, викладання корейської мови, підготовка педагогічних кадрів.

Antonina PAK,
orcid.org/0000-0001-9298-3697
PhD (Doctor of Philosophy),
Senior lecturer at the Department of Western and Oriental Languages and Methods of Teaching Them,
South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky
(Odesa, Ukraine) uztonya@hanmail.net

SPECIFICITY OF THE DEVELOPMENT OF LINGUISTICS AND COUNTRY STUDIES COMPETENCE IN THE PROCESS OF TRAINING TEACHERS FOR THE KOREAN LANGUAGE

The article reveals the role, cognitive capabilities and features of the development of linguistic and country studies competence in the process of training specialists in teaching the Korean language. Linguistic competence combines language practices, cultural basis and historical contexts in which a certain language arose. As a result, a certain synergistic effect occurs in the process of language teaching, which significantly increases the effectiveness of language teachers. Regarding the training of Korean language teachers and the corresponding cultural space and historical contexts, this is of particular importance, because there are significant differences in the nature of Western and Southern culture, etc. The article accordingly defines the basic linguistic and linguistic competences necessary for teachers of the Korean language. These include, first of all, an understanding of the philosophy and history of Korean culture in combination with the main milestones in the development of the linguistic space of the Korean language. Therefore, the training of pedagogical personnel teaching the Korean language, in accordance with linguistic and country studies competence, should be comprehensive and expedient in nature.

The development of linguistic and country studies competence provides an opportunity to study language units that most representatively reflect the national characteristics of the culture in which a certain language exists. When learning and teaching the Korean language, the disclosure of realities, i.e., designations of objects and phenomena that are specific to Korean culture and are absent in other cultures, connotative vocabulary, i.e. words that match in basic meaning but differ in cultural and historical associations, background vocabulary are of particular importance. , which reflects the designation of objects and phenomena that have analogues in the compared cultures, according to the national peculiarities of the functioning, form and purpose of certain objects.

The material of the article contains specific proposals for ensuring such training.

Key words: *linguistic competence, language practices, teaching Korean, training of pedagogical personnel, background knowledge.*

Постановка проблеми. Мова людини існує як соціальне явище, яке є найважливішим засобом людського спілкування. Відповідно до цього мова несе у собі відбиток духовної та матеріальної культури певної нації. Кожну мову характеризують національно-культурні особливості. Вони зумовлені життям конкретного суспільства, його розвитком та всім, що є його національно-культурним змістом. Сучасні глобалізаційні процеси все більше актуалізують звернення до проблем вивчення іноземної мови та культури інших народів. Не викликає сумніву, що оволодіння іноземною мовою органічно пов'язане із залученням до іншомовної культури. Як свідчить досвід, для розкриття повноти можливостей участі у комунікації знання значень слів та правил граматики недостатньо для подолання мовного бар'єру та активного користування мовою у її цілісності та повноті. Тому особливе значення набуває подолання бар'єру культурного. Це обумовлює дослідження світу носіїв мови їх історії, культурного простору, особливостей повсякденності тощо. Таке засвоєння мови має досягнути повноти оволодіння її обсягом. Відповідно до цього людина може отримати величезне духовне багатство, проникаючи у нову для неї самотню культуру. Визначений аспект навчання іноземних мов цілеспрямовано розглядається лінгвокраїнознавством та має бути у арсеналі компетенцій мовних педагогів тощо.

Лінгвокраїнознавча компетенція педагогів дозволяє забезпечити мовну компетентність у контексті питань міжмовного спілкування. Це стає можливим у вигляді адекватного розуміння культури мови співрозмовника, вихідних текстів, культурно-історичних контекстів тощо. Визначення лінгвокраїнознавчої компетенції педагогічних працівників відповідно до викладання корейської мови пов'язано з необхідністю дослідження певних рис корейського культурного простору у взаємозв'язку з буттям мови. Крім того особливе значення має порівняння власної країнової культури студентів та країнової культури корейців, що розкриває більш широкі контексти пізнання корейської мови.

Лінгвокраїнознавча компетенція потребує від педагога розкриття почуття глибокої зацікавленості щодо проникнення у культуру Кореї на багатьох її вимірах. У тому числі враховуючи те, що зараз вона поділяється на південну та північну частини, що відповідно надає певні наслідки і у розвитку корейської мови, та повинно враховуватись у підготовки мовних педагогів.

Аналіз досліджень. При підготовки педагогів з корейської мови у контексті лінгвокраїнознавчої компетенції базовим є концепт «лінгвокраїнознавство». Цей концепт у перше був актуалізований В. Г. Костомаровим та Є. М. Верещагиним (Верещагин, 1971), (Верещагин, 1973), (Верещагин, 2005). Спочатку у своїх дослідженнях автори використовували термін «країнознавство», який існував раніше. Однак дослідники вкладали інший зміст у цей термін, пропонує сукупність відомостей про країну, які відрізнялися від того, що традиційно малося на увазі під цією назвою та входило у практику викладання іноземної мови. Не має сумніву у тому, що пізнання іноземної мови цілком неможливе без знайомства з країною її походження. Тому у роботах дослідників підкреслюється необхідність вивчення мови в тісному зв'язку з її базовою культурою.

Розуміння лінгвокраїнознавства ґрунтується на том, що мова виступає певним носієм культурного простору з яким пов'язане її буття (Воркачев, 2014). За підсумками аналізу одиниць мови здійснюється виявлення особливого національно-культурного сенсу, укладеного у яких. Так розпізнається так звана без еквівалентна лексика. Особливе значення має розкриття специфіки невербальних засобів спілкування. Це характерні для середовища дії, міміка, жестів. При цьому мають значення самі сфери вживання, відмінні від вжитків, прийнятих в інших мовах, пресупозиції, що транслюються, фонові знання, характерні для тих, хто розмовляє певною мовою і формує мовленнєве спілкування як таке. Мовна афористика і фразеологія також можуть розглядатися з позиції відображення в них культури та національних особливостей людей, які говорять мовою, що

вивчається (Прохоров, 1996). Крім того у процесі розкриття семантики національно-маркованих лексичних одиниць виник новий напрямок лінгвокраїнознавства – країнознавчої орієнтованої варіантології (Гудков, 2003), (Томахин, 1980).

Отже, у терміні «лінгвокраїнознавство» поєднується навчання мови з певними відомостями про країну мови, що вивчається. Можливо підкреслити те, що у процесі підготовки викладача мови основним об'єктом є не країна, а фонові знання носіїв мови, узагальнюючи їхні культурні форми. Тому, на думку Г. Д. Томахіна (Томахин, 1980), було б більш доцільним використання терміну «культуроснавство». Проте термін «лінгвокраїнознавство» вже дуже глибоко увійшов у практику викладання іноземних мов.

Основою лінгвокраїнознавчої компетенції викладачів корейської мови є роботи з теорії, ідеології та історії корейського конфуціанства, розкривається його взаємозв'язок із корейською культурою сприйняття світу та мислення (И Дон Джун, 1997). Відзначається зв'язок корейського християнства з конфуціанством (И Ён Чхан, 2001). Також особливе значення мають дослідження з корейського буддизму в порівнянні з китайським і японським буддизмом показує його роль у формуванні духовного і культурного просторів Південної Кореї (Ким Чжин Кволь, 1998). На особливому місці знаходиться даосизм у просторі корейської культури, представлений у наступних роботах (И Джон Ён Ханкуг, 2000), (Хангук Догесасан Ёнгухвэ, 1991), (Хашук, 1991), (Ча Джу Хван, 1997). У роботах з корейського християнства відбивається національна самобутність, наповнена християнською культурою.

Мета статті. Визначити та розкрити процес розвитку мовнокраєзнавчої компетенції викладачів корейської мови.

Виклад основного матеріалу. У процесі оволодіння мовнокраєзнавчою компетенцією базисною практикою є визначення та рефлексія фонового знання, яке міститься у певному мовному просторі. У випадку необхідності розвитку цієї компетенції у викладачів корейської мови необхідно, перш за все, зосередити увагу на багатомірності фонового знання, обумовленого простором корейської культури, яке безпосередньо міститься у просторі корейської мови.

У межах лінгвокраїнознавчої компетенції вирішується коло проблем, пов'язане, з одного боку, з вилученням культуроснавчої інформації з одиниць мови мовних одиниць. З іншого боку це засвоєння практик сприйняття одиниць мови на фоні образу існуючого у свідомості носія як зокрема мови так

і в цілому культури. У цьому контексті лінгвокраїнознавча компетенція має співстворювати забезпеченню комунікативної компетенції. Відповідно до цього відбувається рух аналогічних образів у просторі свідомості як говорючих, так і слухаючих, як це здійснюється при спілкуванні між собою носіїв одної мови та представників одного культурного поля. Таким чином, у якості головної мети лінгвокраїнознавства можливо визначити забезпечення комунікативної компетенції у процесах міжкультурної комунікації. У цьому сенсі лінгвокраїнознавство надає можливості вирішити такі проблеми, як відповідне розуміння тексту, виступаючи лінгвістичною основою не тільки лінгводидактики, а й безпосередньо практики перекладу. Здійснення перекладу потребує найбільш повного розуміння тексту, розрізняють різні контексти значення, зокрема метафори, алюзії, підтекст, натяки та фоновий смисл, що надає можливості підбирати відповідні еквівалентні форми з мови перекладу.

Загалом країни Сходу зберігають свою національну ідентичність, культурну самобутність, самобутність і традиції. При цьому на них не може не впливати глобалізаційні процеси. Зокрема це стосується експансії західної культури. У 2-й половині ХХ століття традиційна корейська культура зазнає ряд змін.

Насамперед можна відзначити процеси, пов'язані з поділом корейської держави на Південну та Північну Корею. Культурні простори Південної та Північної Кореї мають суттєві відмінності. Для Південної Кореї характерна інтеграція у світовий культурний та соціально-економічний простір, демократичні цінності, для яких використовуються відкриті комунікативні стратегії. Для Північної Кореї характерні процеси, що з ізоляцією, пануванням комуністичної ідеології, тоталітарного управління (Kim, 1992). Ці процеси безпосередньо впливають на розвиток мови. Для Північної Кореї характерні тоталітарні штампи мислення, що виражаються й у мовних формах. Для Південної Кореї характерні численні запозичення насамперед із англійської.

Мовний простір Північної Кореї несе у собі відбиток атеїстичної ідеології та комуністичної пропаганди. Також можна відзначити вплив культурної ізоляції в розвитку мовного простору. Дуже багато сучасних культурних форм перебувають у Північній Кореї за жорсткою заборонаю.

У Південній Кореї мова по суті сплітається з протилежних початків: східного традиціоналізму, що доходить до консерватизму і західної рухливості, новаторства, свободи, буддизму, конфуці-

анства, а також католицизму та протестантизму. Така інтеграція культурних кодів формує інший багатовимірний інтегральний культурний простір. Виникає новий тип мислення – багатовимірне, динамічне, евристичне, вільне, мобільне, компромісне. Іменування у характері мислення впливає мову культурного простору. З'являються нові ціннісні орієнтири та культурні форми. У світлі цього особливого значення набуває образно-комунікативного виміру корейської мови, мовою якої є, присутні у різних культурах, міф і релігія. До кінця ХХ ст. культурному просторі Південної Кореї англійська стає загальною формою мовного висловлювання. У культурному вимірі можна навести пример «корейського протестантизму», у мовному просторі – це «корейська англійська» (Малиновский, 1999).

Загалом Корея історично сформувалася як полікультурний та полірелігійний простір. Сусідство корейського конфуціанства, буддизму, християнства, даосизму та шаманізму створило простір широкого контексту міжрелігійної культури. Простежується прямий взаємозв'язок між сучасним станом релігійного життя та менталітету корейського народу, заснованого на специфічній міфічній свідомості.

В цілому лінгвокраїнознавча компетенція, використовуємо у процесі викладання корейської мови, має співтворювати розкриттю лінгвістичних контекстів, тобто різних мовних форм у оточенні яких використовується ті чи інші мовні конструкції. У процесі пізнання корейської мови фонові знання та лінгвістичні контексти мають особливе значення завдяки існуючим певним культурним особливостям, які відрізняють південну та східну культури в цілому та зокрема корейську культуру.

Висновки. В цілому розвиток лінгвокраїнознавчої компетенції можна розглядати як поєднання безпосередньо навчання мови, певних знань про країну походження мови та культуру вивчаємої мови.

Узагальнюючи дослідження можливо визначити, що головною метою лінгвокраїнознавства, є забезпечення цілісне та багатомірне забезпечення комунікативної компетенції в актах міжкультурної комунікації. Це надає можливості та підґрунтя щодо сприйняття мови співрозмовника та розуміння оригінальних текстів у найбільш широких культурних контекстах.

Розвиток лінгвокраїнознавчої компетенції надає можливості здійсненню вивчення мовних одиниць, які найбільш репрезентативна відображають національні особливості культури, у просторі якої існує певна мова. При пізнанні та викладанні корейської мови особливе значення мають розкриття реалій тобто позначень предметів та явищ, які характерні безпосередньо для корейської культури та відсутні в іншій, конотативної лексики, тобто слів, що збігаються за основним значенням, але відмінні за культурно-історичними асоціаціями, фонові лексика, яка відображає позначення предметів і явищ, що мають аналоги в порівнянних культурах, за національними особливостями функціонування, форми та призначення тих чи інших предметів.

Таким чином компетенція лінгвокраїнознавства є дуже міцним інструментом, який дуже ефективно може бути використаний у процесі підготовки викладачів будь-яких іноземних мов та безпосередньо корейської мови. Відокремлення та з'ясування фонових знань корейської культури у корейському мовному просторі є дуже важливим підґрунтям у підготовки мовних педагогічних працівників.

Лінгвокраїнознавча компетенція викладачів дозволяє розкрити в процесі викладання фонові знання, які існують у просторі корейської мови та допомагати їх засвоювати студентам, тим самим значно підвищуючи якість мовного навчання.

Ця компетенція може бути розвинена у процесі проникнення у простір корейської духовної та мирської культури тощо у процесі підготовки викладачів корейської мови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азнаурова З.С. Лингвокультурные традиции и их отражение в языке и речи. *Язык и история: проблемы лингвокультурной традиции*: тезисы докладов. Москва, 1989. С. 3-4.
2. Братина А.А. Лексика языка и культура страны в лингвострановедческом аспекте. Москва : Русский язык, 1981. 176с.
3. Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. Лингвострановедение и принцип коммуникативности. Москва : МОПИ им. Н.К. Крупской, 1983. 269 с.
4. Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. Лингвострановедческая теория слова : монография. Москва: Индрик, 1980. 320 с.
5. Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. Язык и культура. Три лингвострановедческие концепции: лексического фона, рече-поведенческих тактик и сапиентемы : монография. Москва : Индрик , 2005. С. 38.
6. Воркачев С.Г. Лингвокультурная концептология и её терминосистема: (продолжение дискуссии). Архивная копия. *Политическая лингвистика*. 2014. № 3. С. 12-20.

7. Гудков Д.Б. Теория и практика межкультурной коммуникации. Москва : Гнозис, 2003. С. 286.
8. Девкин В.Д. Приблизительный перевод безэквивалентных реалий. *Вопросы лингвострановедения и лексикологии*. М. : Прометей, 2003. С. 94-106.
9. И Дон Джун. Югё Индожжуыва Ханкугсасан (Конфуцианский гуманизм и корейская философия). Сеул : Хануль, 1997. 250с.
10. И Джон Ын. Ханкуг Догёмунхваы Чхотцом (Фокус корейской даоской культуры). Сеул : Асеамунхваса, 2000. 180 с.
11. И Ён Чхан. Югё Сахвэхак (Конфуцианская социология). Сеул: Емунсовон, 2001. 168 с.
12. Ким Чжин Кволь. Хангук Бульгёмунхваса (История корейской буддийской культуры). Сеул : Ихвамунхваса, 1998. 201 с.
13. Леонтьев А. А. Национально-культурная специфика речевого поведения. М.: Наука, 1977. 350 с.
14. Малиновский Б. Научная теория культуры. М. : ОГИ, 1999. 241 с.
15. Меерович Т.Б., Мещерякова В.Н. К вопросу о лингвострановедческом насыщении процесса раннего обучения иностранным языкам (на примере английского языка). *Лингвострановедческий аспект преподавания иностранных языков: сборник научных статей*. Казань, 1995.
16. Михайлов Н.Н. Лексика с культурным компонентом значения: сборник научных трудов. М. : МОПИ им. Н. К. Крупской, 1983. С. 389-415.
17. Ощепкова В.В. Культурологические, этнографические и типологические аспекты лингвострановедения: автореф. дисс. д-ра фил. н. М. : МПУ, 1995.
18. Прохоров Ю.Е. Лингвострановедение. Культуроведение. *Страноведение. Теория и практика обучения русскому языку как иностранному*. Москва : ИРЯП, 1996. 93 с.
19. Саланович Н.А. Лингвострановедческий подход как средство повышения мотивации при обучении иностранным языкам в старших классах средней школы (на материале французского языка): автореф. дисс. ... канд. пед. наук. Москва, 1995. 13 с.
20. Салехова Н.Х., Сабитова А.Г. Лингвострановедческий аспект в обучении иностранному языку на неязыковых факультетах КГПУ. Казань: Казанск. , 1995. 242 с.
21. Томахин Г.Д. Лексика с культурным компонентом значения. *Иностранные языки в школе*. 1980. № 6. С. 47–50.
22. Томахин Г.Д. Понятие лингвострановедения: его лингвистические и лингводидактические основы. *Иностранные языки в школе*. 1980. № 4. С. 77–80.
23. Томахин Г.Д. Фоновые знания как основной предмет лингвострановедения. *Иностранные языки в школе*. 1980. № 3. С. 77–81.
24. Томахин Г.Д. Фоновые знания и поведенческие ситуации в лингвострановедческом аспекте. *Страноведение и лингвострановедение в преподавании ин. языка*. М., 1980.
25. Томахин Г.Д. Лингвострановедение: что это такое? М. : ИЯШ, 1996. С. 22–24.
26. Харченкова Л.И. Диалог культур как лингводидактическая категория: автореферат. М. : Ювяскюля, 1999. 142 с.
27. Хангук Догесасан Ёнгухвэ (Корейский даосизм и даоская философия). Сеул, 1991.
28. Хангук Догёсасанэ Ихэ (Понимание корейской даоской философии). Сеул : Асеамунхваса, 1990. 190 с.
29. Чха Джун Хван Хашук (Исследование по корейскому даосизму). Сеул : Хануль, 1997. 275 с.
30. Kim H. Unification Policies of South and North Korea, 1945–1991: a comparative study. Seoul National University Press, Seoul, 1992, p. 677.

REFERENCES

1. Aznaurova Z.S. Lingvokulturnye traditsii i ih otrazhenie v yazyike i rechi. Yazyik i istoriya: problemy lingvokulturnoy traditsii: tezisyi dokladov. [Linguocultural traditions and their reflection in language and speech: language and history of the problem of linguocultural tradition]. Moskva, 1989. S. 3-4. [in Russian].
2. Bratina A.A. Leksika yazyika i kultura stranyi v lingvostranovedcheskom aspekte [Vocabulary of the language and culture of the country in the linguistic and cultural aspect]. Moskva: Russkiy yazyik, 1981. 176 s. [in Russian].
3. Vereschagin E.M., Kostomarov V.G. Lingvostranovedenie i printsip kommunikativnosti [Linguistic and regional studies and the principle of communication]. Moskva: MOPI im. N. K. Krupskoy, 1983. 269 s. [in Russian].
4. Vereschagin E.M., Kostomarov V.G. Lingvostranovedcheskaya teoriya slova [Linguistic and regional theory of the word.] : monografiya. Moskva: Indrik , 1980. 320 s. [in Russian].
5. Vereschagin E.M., Kostomarov V.G. Yazyik i kultura. Tri lingvostranovedcheskie kontseptsii: leksicheskogo fona, reche-povedencheskih taktik i sapientemyi [Language and culture. Three linguocultural concepts: lexical background, speech-behavioral tactics and sapientema] : monografiya. Moskva : Indrik , 2005. S. 38. [in Russian].
6. Vorkachev S.G. Lingvokulturnaya kontseptologiya i eyo terminosistema : (prodolzhenie diskussii) [Linguistic and cultural conceptology and its terminological system: (continuation of the discussion)]. Arhivnaya kopiya. Politicheskaya lingvistika. 2014. Nr 3. S. 12-20. [in Russian].
7. Gudkov D.B. Teoriya i praktika mezhkulturnoy kommunikatsii [Theory and practice of intercultural communication]. Moskva : Gnozis, 2003. С. 286. [in Russian].
8. Devkin V.D. Priblizitelnyy perevod bezekvivalentnyih reali. Voprosy lingvostranovedeniya i leksikologii [Questions of linguistic and regional studies and lexicology]. М. : Prometey, 2003. S. 94-106. [in Russian].
9. I Don Dzhun. YugYoyi Indochzhuyiva Hankugsasan (Konfutsianskiy gumanizm i koreyskaya filosofiya) [Confucian Humanism and Korean Philosophy]. Seul : Hanul, 1997. 250s. [in Russian].

10. I Dzhon Yin. Hankug DogYomunhvayi Chhotsom (Fokus koreyskoy daoskoy kulturyi) [Focus of Korean Taoist Culture]. Seul : Aseamunhvasa, 2000. 180 s. [in Russian].
11. I Yon Chhan. YugYo Sahvehak (Konfutsianskaya sotsiologiya) [Confucian Sociology]. Seul : Emunsovon, 2001. 168 s. [in Russian].
12. Kim Chzhin Kvol. Hanguk BulgYomunhvasa (Istoriya koreyskoy buddiyskoy kulturyi) [History of Korean Buddhist Culture]. Seul : Ihvamunhvasa, 1998. 201 c. [in Russian].
13. Leontev A.A. Natsionalno-kulturnaya spetsifika rechevogo povedeniya. [National and cultural specificity of speech behavior]. M. : Nauka, 1977. 350 s. [in Russian].
14. Malinovskiy B. Nauchnaya teoriya kulturyi [Scientific theory of culture]. M. : OGI, 1999. 241 s. [in Russian].
15. Meerovich T.B., Mescheryakova V.N. K voprosu o lingvostranovedcheskom nasyischenii protsessa rannego obucheniya inostrannymi yazyikami (na primere angliyskogo yazyika) [On the issue of linguistic and cultural saturation of the process of early teaching foreign languages (on the example of the English language)]. Lingvostranovedcheskiy aspekt prepodavaniya inostrannykh yazyikov: sbornik nauchnykh statey. Kazan, 1995. [in Russian].
16. Mihaylov N. N. Leksika s kulturnym komponentom znacheniya [Vocabulary with a cultural component of meaning]: sbornik nauchnykh trudov. M. : MOPI im. N. K. Krupskoy, 1983. S. 389-415. [in Russian].
17. Oschepkova V.V. Kulturologicheskie, etnograficheskie i tipologicheskie aspekty lingvostranovedeniya [Culturological, ethnographic and typological aspects of linguistic and regional studies]: avtoref. diss. d-ra fil. n. Moskva : MPU, 1995. [in Russian].
18. Prohorov Yu.E. Lingvostranovedenie. Kulturovedenie. Stranovedenie. Teoriya i praktika obucheniya russkomu yazyiku kak inostrannomu [Linguistics. Cultural studies. Regional studies. Theory and practice of teaching Russian as a foreign language]. M. : IRYaP, 1996. 93 s. [in Russian].
19. Salanovich N.A. Lingvostranovedcheskiy podhod kak sredstvo povyisheniya motivatsii pri obuchenii inostrannymi yazyikami v starshih klassakh sredney shkoly (na materiale frantsuzskogo yazyika) [Linguistic and regional approach as a means of increasing motivation in teaching foreign languages in high school (based on the French language)]: avtoref. diss. ... kand. ped. nauk. Moskva, 1995. 13 s. [in Russian].
20. Salehova N.X., Sabitova A.G. Lingvostranovedcheskiy aspekt v obuchenii inostrannomu yazyiku na neyazykovykh fakultetakh KGPU [Linguistic and regional studies aspect in teaching a foreign language at non-linguistic faculties of KSPU]. Kazan : Kazansk, 1995. 242 s. [in Russian].
21. Tomahin G.D. Leksika s kulturnym komponentom znacheniya [Vocabulary with a cultural component of meaning]. Inostrannyye yazyiki v shkole. 1980. Nr 6. S. 47–50. [in Russian].
22. Tomahin G.D. Ponyatie lingvostranovedeniya: ego lingvisticheskie i lingvodidakticheskie osnovy [The concept of linguistic and regional studies: its linguistic and linguodidactic foundations]. Inostrannyye yazyiki v shkole. 1980. Nr 4. S. 77–80. [in Russian].
23. Tomahin G.D. Fonovyye znaniya kak osnovnoy predmet lingvostranovedeniya [Background knowledge as the main subject of linguistic and regional studies]. Inostrannyye yazyiki v shkole. 1980. Nr 3. S. 77–81. [in Russian].
24. Tomahin G.D. Fonovyye znaniya i povedencheskie situatsii v lingvostranovedcheskom aspekte. Stranovedenie i lingvostranovedenie v prepodavanii in. yazyika. [Background knowledge and behavioral situations in the linguistic and regional aspect. Regional Studies and Linguistic Regional Studies in Teaching language]. M., 1980. [in Russian].
25. Tomahin G.D. Lingvostranovedenie: chto eto takoe? [Linguistic and regional studies: what is it?]. M. : IYaSh, 1996. S. 22–24. [in Russian].
26. Harchenkova L.I. Dialog kultur kak lingvodidakticheskaya kategoriya [Dialogue of cultures as a linguodidactic category]: avtoreferat. M. : Yuvyaskyulya, 1999. 142 s. [in Russian].
27. Hanguk Dogesasan Yonguhve (Koreyskiy daosizm i daoskaya filosofiya) [Korean Taoism and Taoist Philosophy]. Seul, 1991. [in Russian].
28. Hanguk DogYosasane Ihe (Ponimanie koreyskoy daoskoy filosofii) [Understanding Korean Taoist Philosophy]. Seul: Aseamunhvasa, 1990. 190s. [in Russian].
29. Chha Dzhu Hvan Hashuk (Issledovanie po koreyskomu daosizmu) [Study on Korean Taoism]. Seul : Hanul, 1997. 275 s. [in Russian].
30. Kim H. Unification Policies of South and North Korea, 1945–1991: a comparative study. Seoul National University Press, Seoul, 1992, p. 677.